

EBRD COVID-19 Dayanıklılık Çerçevesi - Yerel Çevresel ve Sosyal Değerlendirme Eğitim Programı

Performans Koşulu 1- Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi - ÇSDD Rehber Dokümanı

Giriş

PK1, projelerle ilişkili çevresel ve sosyal riskler ve etkiler ile Projenin yaşam döngüsü boyunca Müşterinin çevresel ve sosyal performansını belirlemek için bütüncül bir değerlendirme yapmanın önemini gösterir.

Başarılı ve verimli bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS), yönetim tarafından başlatılan ve desteklenen dinamik ve sürekli bir süreçtir, ve Müşteri, çalışanları, yöre halkı ve diğer paydaşlar arasında anlamlı bir iletişim kurulmasını gerektirir.

PK1, Müşterinin, Projeyle ilişkili çevresel ve sosyal etkileri ve sorunları değerlendirme ve bunları yönetme ve izleme prosedürlerini geliştirme ve uygulama sürecinde ne gibi sorumluluklara sahip olduğunu ana hatlarıyla özetler. PK1, tüm projeler için geçerli olan kapsamlı bir performans koşuludur; geri kalan performans koşulları ise belirli konu alanlarına ilişkin ilave gereklilikleri belirler.

PK1, “etki azaltma hiyerarşisine” başvurulmasının önemi üzerinde durur. Bu hiyerarşiye göre Proje faaliyetlerinin başlangıcından itibaren çevresel veya sosyal etkiler yaratmaktan kaçınılmalı, bunun mümkün olmadığı durumlarda, olası olumsuzluklar en aza indirmeli, hafifletilmeli ve son çare olarak da telafi /veya tazmin etmek için ek tedbirler alınmalıdır.

Tek bir Projenin spesifik özelliklerinden bağımsız olarak, herhangi bir Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesinin genel amacının aşağıdakiler olduğuna dikkat edilmelidir:

- Müşterinin mevcut faaliyetleriyle ve Projeyle ilişkili, önemli olma potansiyeli taşıyan, mevcut ve gelecekteki olumsuz çevresel ve sosyal etkileri belirlemek ve değerlendirmek;
- yürürlükteki yasalara ve EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikasına (2019) uygunluğu değerlendirmek;
- olumsuz etkileri önlemek veya en aza indirmek ve azaltmak için gerekli tedbirleri belirlemek; ve
- Projenin ve mevcut faaliyetlerin çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğini artıracak olanlar dahil olmak üzere potansiyel çevresel ve sosyal fırsatları belirlemek.

ÇSDD süreci, Projenin ölçeği ve büyüklüğünün yanı sıra Projeyle ilişkili çevresel ve sosyal riskler ve etkilerle orantılı olmalıdır. ÇSDD'de, Müşterinin faaliyetlerinin,

Projenin ve proje döngüsünün ilgili aşamalarının (örneğin inşaat öncesi, inşaat, işletme ve hizmetten çıkarma veya kapatma ve eski haline döndürme) tüm doğrudan ve dolaylı çevresel ve sosyal etkileri ve sorunlar bütüncül bir şekilde ele alınacaktır.

PK1'e ilişkin rehberlik ÇSDD kapsamındaki üç görevin her biri için sunulmaktadır:

Görev 1 - Mevcut belgelerin gözden geçirilmesi

Aşağıdaki belgeler gözden geçirilmek üzere müşteriden talep edilmelidir:

- tüm şirket yapısı içinde çevresel ve sosyal fonksiyonları, sorumlulukları, iç kaynakları, hesap verebilirliği ve kimin kime bağlı çalıştığını ana hatlarıyla gösteren organizasyon şeması;
- çevresel ve sosyal yönetimi kapsayan kurumsal politikalar;
- uygulanan prosedürlerin tam bir listesi ile birlikte herhangi bir çevresel veya sosyal prosedür belgesinin bir örneği;
- çevresel ve sosyal konular, harcamalar ve girişimlerle ilgili her türlü iç mevzuat, talimat, program ve plan;
- Kapsam belirleme raporları ve beraberindeki belgeler dahil Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) raporları;
- iç veya dış tedarik zinciri denetim raporları;
- Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP);
- Projelerin Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin (ÇSYS) (ISO9001, ISO14001, ISO45001, SA8000 ve diğer yönetim sistemlerine ilişkin sertifikasyonlarının ayrıntılarını da içerebilir) ve diğer yönetim sistemlerinin içeriği;
- çevresel ve sosyal temel performans göstergeleri ve hedefleri;
- yüklenici yönetim prosedürleri / planları;
- tasarım belgelerinin mühendislik ve çevresel dayanağını gösteren fizibilite çalışmaları ve diğer belgeler;
- bir ihaleyi bir tedarikçiye/yükleniciye vermeden önce çevresel ve sosyal yönetim sistemleri ve geçmiş çevresel ve sosyal kayıtları hakkında bilgi toplamak üzere potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere verilen ön yeterlilik belgelerinin örnekleri;
- Müşterinin tedarikçilerinin/yüklenicilerinin ÇSYS/ÇSYP hükümlerine uymalarını nasıl zorunlu kıldığını gösteren hukuki belgelerin örnekleri;
- Proje için hazırlanmış veya alınmış ulusal ÇED lisansları, sertifikaları ve diğer izin ve onay türleri ile planlama belgeleri;
- çevresel ve sosyal sigorta poliçelerine ilişkin bilgiler;
- değişim prosedürünün yönetimi; ve
- çevresel ve sosyal izleme raporları ve olay bildirim raporları.

Müşterinin Görev 1 sırasında alınan tüm belgelerinin incelenmesinden sonra bir soru listesi hazırlanmalıdır. Bu eğitim programında Modül 1'de sunulan 'Görev 1 Temel Bulgular' formatını kullanın.

Müşterinin belgeleri, arka sayfadaki tabloda özetlenmiş yürürlükteki ilgili ulusal mevzuat ve EBRD koşullarıyla karşılaştırılmalıdır.

PK1 Koşulu	Dikkate alınacak konular
Çevresel ve sosyal değerlendirme süreci, uygun ayrıntıları içeren mevcut ve / veya güncel bilgilere ve cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler de dahil olmak üzere çevresel ve sosyal mevcut durum verilerine dayanacaktır.	Bir ÇSED raporu hazırlanmışsa, çevresel ve sosyal mevcut durum verileri kaç yıllık? Güncellenmesi gerekiyor mu? Mevcut durum verileri sahadan mı toplanmış yoksa masa başında mevcut veriler arasında araştırma yaparak mı toplanmış? Mevcut durum verileri Projenin büyüklüğünü, coğrafi ve zamansal sınırlarını yansıtıyor mu? Çevresel mevcut durum, 12 aylık bir dönemdeki mevsimsel değişiklikleri kapsıyor mu? Değilse, Projenin bulunduğu belirgin mevsimler var mı? Sosyal mevcut durum verileri fiziksel araştırmalar ve görüşmeler yoluyla mı toplanmış? Sosyal mevcut durum verileri cinsiyete göre ayrılıyor mu?
Değerlendirme sürecinde ayrıca şunlar belirlenecektir: (i) ev sahibi ülkenin uluslararası hukuktan doğan yükümlülüklerini uygulayan yasalar dahil olmak üzere, Projenin faaliyet gösterdiği kaza dairelerinde geçerli çevresel ve sosyal yasalar ve yönetmeliklerden doğan gereklilikler; ve (ii) performans koşullarından doğan koşullar. Bu yaklaşımın merkezinde, etki azaltma hiyerarşisi ve İyi Uluslararası Uygulama (GIP) uygulaması yer almaktadır.	ÇSED raporunda yürürlükteki ulusal yasalardan ve yönetmeliklerden doğan gerekliliklerin, politikaların bir özeti yer alıyor mu ve bu konuda bir yol gösterilmiş mi? Söz konusu Projenin hangi mevzuata ve politikalara nasıl tabi olduğu açıklanmış mı? <i>NOT: ÇSED raporlarında genelde, Projenin özel olarak hangi mevzuat ve politikalara nasıl tabi olduğunu açıklamak yerine mevzuatları ve politikaları sıralamak yaygındır.</i> Proje, başka alternatif projeleri, proses teknolojisini ve konum seçeneklerini göz önünde bulundurarak riskleri ve etkileri en baştan önleyecek / en aza indirecek şekilde mi tasarlanmış veya gerekli izinleri ve onayları almaya mı odaklanılmış? ÇSED raporunda her bir performans koşulunun geçerli olup olmadığı analiz edilmiş mi? <i>NOT: bu eğitim programında Modül 1'e bakınız.</i>

PK1 Koşulu	Dikkate alınacak konular
Çevresel ve sosyal değerlendirme sürecinde Projenin geçmişte yapılmış, devam eden ve makul olarak yapılacağı öngörülen faaliyetlerin yanı sıra, henüz planlanmamış ancak Projenin daha sonraki bir zamanda ya da başka bir yerde yapılmasını mümkün kılacağı tahmin edilen faaliyetlerin riskleri ve etkileriyle birlikte kümülatif risk ve etkiler tespit edilecek ve tanımlanacaktır.	Değerlendirme sürecinde, Projenin yaşam döngüsünün her aşamasında (örn. tasarım, mühendislik çalışmaları; inşaat öncesi temizleme; inşaat, işletme ve hizmetten alma) ortaya çıkabilecek temel çevresel ve sosyal etkiler ve riskleri ele alınmış mı? Projede, ilişkili tesisler ve/veya Projeyle etkileşime giren ya da onunla ilgili olan mevcut tesisleri dahil olmak üzere yeterince açıkça tanımlanmış mı? Bu tesislerin etkileri dikkate alınmış mı? Değerlendirme kaza eseri meydana gelen olayları ve acil durumları ve bunların olası sonuçlarını dikkate almış mı? Değerlendirmede, bölgedeki mevcut veya planlanan Projelerin kümülatif riskleri ve etkileri dikkate alınmış mı? Hem doğrudan hem de dolaylı etkiler değerlendirilmiş mi? ÇSED'de sunulan etki azaltma ve izleme önlemleri, beklenen etki düzeyini doğrulamak için ÇSED'de öngörülen şekilde uygulanmış ve izlenmiş mi?
Değerlendirme süreci, Projenin potansiyel riskleri ve etkilerine uygun ve bunlarla orantılı olacak ve toplumsal cinsiyet meseleleri ve iklim değişikliğinin getirdiği riskler dahil olmak üzere Projenin tüm ilgili doğrudan ve dolaylı çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini ve Proje döngüsünün ilgili aşamalarını bütüncül bir şekilde kapsayacaktır.	Tüm bu riskler ve etkiler gerektiği ölçüde değerlendiriliyor mu? Gözden kaçırılmış bir risk veya etki var mı (sektöre özgü rehberlik belgelerine bakın). <i>NOT: Değerlendirmede sunulan ayrıntı düzeyi, projenin etkilerinin ve risklerinin genel ölçeğini ve büyüklüğünü yansıtmalıdır. Örneğin, insan hakları konusunda zayıf bir ülkede bir Proje yapılıyorsa, insan hakları etki değerlendirmesinin bağımsız bir belge olarak sunulması veya ana rapora entegre edilmesi beklenir.</i>
Müşteriden, Projenin niteliğine ve ölçeğine uygun ve GIP'e uygun olarak çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri ile orantılı bir ÇSYS oluşturması ve sürdürmesi beklenmektedir.	Müşteri bir ÇSYS oluşturmuş mu veya bir ÇSYS için iyi bir temel sağlayan bir yapıya ve prosedürlere sahip mi? Böyle bir ÇSYS, ilgili risklerin ve etkilerin değerlendirilmesi ve azaltılması için etkili prosedürler içeriyor mu? <i>NOT: bunun aşağıdakileri içermesi beklenir: (1) çevresel ve sosyal konuları kapsayan politikalar; (2) risklerin ve etkilerin değerlendirilmesi süreci (bu ÇSED'in şu anki ve gelecekteki kullanımı olabilir); (3) belirli konu alanlarını kapsayan bir dizi yönetim planı (bu rehber dokümanda yönetim planları ile ilgili bölüme bakın), (4) müşterinin organizasyonu ve kapasitesinin ayrıntıları; (5) acil müdahale önlemleri; (6) bir SEP; ve (7) ÇSYS'nin uygulanmasını izlemek için bir prosedür.</i>

PK1 Koşulu	Dikkate alınacak konular
Müşteri, Projenin iyi bir çevresel ve sosyal performans sergilemesi için gereken çevresel ve sosyal hedefleri ve ilkeleri tanımlayan kapsayıcı bir politika oluşturacaktır.	Müşteri, PR1'in hedefleriyle uyumlu bir politika geliştirmiş mi? Evetse, politikanın güncellenmesi gerekiyor mu?
Müşteri, çevresel ve sosyal değerlendirme sürecinin bulgularını ve paydaş katılımının sonuçlarını dikkate alarak, performans koşullarını karşılamak amacıyla Projenin belirlenen çevresel ve sosyal riskleri ve etkilerini ele alacak ve diğer performans iyileştirme önlemlerini içerecek bir eylem programı geliştirecek ve uygulayacaktır.	Müşteri, değerlendirme sürecinin bulgularına dayanarak, belirli konu alanlarını kapsayan bir dizi yönetim planı geliştirmiş olmalıdır. Bu rehber belgedeki yönetim planlarının gözden geçirilmesi ile ilgili bölüme bakınız.
Değerlendirme sürecinde Projeden etkilenen bireylerin veya grupların dezavantajlı veya savunmasız olduğu tespit edildiğinde, ÇSYP bu birey ve grupların risklerden ve etkilerden orantısız bir şekilde etkilenmemesi ve Projeden yararlanma fırsatlarını elde edebilmeleri için farklılaştırılmış tedbirler içerecektir.	Değerlendirmede, hassasiyetlerine bağlı olarak farklı kişi ve gruplar tarafından etkilerin ve risklerin nasıl yaşanabileceğini ve bu etkilerin ve risklerin nasıl yönetileceği araştırılmış mı? <i>NOT: savunmasız kişiler ve/veya gruplar, yoksulluk sınırının altında yaşayan insanları, topraksızları, yaşlıları, kadın ve çocukların hane reisi olduğu hane halklarını, bekar ebeveynleri, mültecileri, ülke içinde yerinden edilmiş kişileri veya diğer yerinden edilmiş kişileri (bu kişiler ulusal ve/veya uluslararası mevzuatla korunamıyor olabilir) etnik azınlıkları ve doğal kaynaklara bağımlı toplulukları içerebilir. Değerlendirme kapsamında Projenin etki alanı içinde savunmasız kişilerin ve grupların varlığı tarif edilmelidir.</i>

PK1 Koşulu	Dikkate alınacak konular
ÇSYP, belli süreler içinde izlenebilen hedefler ve performans göstergeleriyle mümkün olduğunca desteklenen ölçülebilir sonuçları tanımlayacaktır.	ÇSYP Proje sırasında etki azaltma tedbirlerinin etkinliğini ölçmek için kullanılacak sonuçların, hedeflerin ve performans göstergelerinin ayrıntılarını içeriyor mu? Planın zamanlaması uygun bir şekilde tanımlanmış mı ve potansiyel etkilerin hemen azaltılmasını sağlayacak şekilde Proje uygulama programına uyuyor mu? Plan, tanımlanmış eylemlerin uygulanması için net ve yeterli bir sorumluluk ve kaynak tahsisi içeriyor mu? ÇSYP'nin uygulanması için yeterli bütçe ayrılmış mı? <i>NOT: kullanılan göstergeler, Projenin gelecekteki performansını yansıtan 'öncü' göstergeleri (toplam işçi güvenliği eğitimi saatleri gibi) ve geçmiş performans yansıtan 'gecikme' göstergelerini (güvenlikle ilgili gerçekleşen kazaların sayısı gibi) içermelidir.</i>
Müşteri, ilgili ulusal yasa ve yönetmeliklere ve PK'lere sürekli bir şekilde uygun olunmasını sağlamak için ÇSYS'yi uygulamadaki rolleri, sorumlulukları ve yetkileri tanımlayan bir organizasyon yapısı kuracak, sürdürecektir ve gerektiğinde güçlendirecektir.	Müşterinin çevresel ve sosyal yönetimle görevlendirilmiş belli kişilerin yer aldığı, açıkça tanımlanmış bir organizasyon yapısı var mı? Çevresel ve sosyal kaynaklar mevcut ve planlanan faaliyetlerin niteliği ve büyüklüğü için yeterli mi? Projenin çevresel ve sosyal yönetimiyle ilişkili bilgiler üst yönetime nasıl iletiliyor?
Müşteri, Projenin çevresel ve sosyal performansı ile ilgili faaliyetlerden doğrudan sorumlu olan çalışanların uygun niteliklere ve eğitime sahip olmasını sağlayacaktır.	Müşteri uygun niteliklere sahip ve deneyimli profesyoneller istihdam etmiş mi? Müşteri bu personele düzenli eğitim veriyor mu?
Müşteri Projenin çevresel ve sosyal performansını izleyecektir. Bu izlemenin amacı: (i) Projenin Performans Koşuluna uygun olarak uygulanıp uygulanmadığını belirlemek ve (ii) ders almak, kaynakları tahsis etmek ve sürekli iyileştirme fırsatlarını belirlemektir.	Müşteri, ÇSYP / yönetim planlarında belirtilen hedefi ve göstergeleri kullanarak performansı izliyor mu? İzleme metodolojisi, Projenin yaşam döngüsü boyunca izlenen parametrelerde kaydedilen iyileşmelerin veya bozulmaların tanımlanmasını sağlamak için açık ve tutarlı mı? İzleme raporları düzenli olarak derleniyor ve Müşterinin üst yönetiminde yer alanlara veriliyor mu? Takip tedbirleri/planları geliştirilmiş ve gerekli uzman kaynaklar ve bütçeler tahsis edilmiş ve onaylanmış mı? Müşteri sürekli olarak iyileşme kaydetmeye çalıştıklarını göstermek için bir 'alınan dersler' belgesi veya başka bir belge hazırlamış mı?

PK1 Koşulu	Dikkate alınacak konular
Müşteri, EBRD'ye, performans koşullarına uygunluk ve ÇSYS, ÇSYP, ÇSEP ve duruma göre paydaş katılım planının uygulanması da dahil olmak üzere Projenin çevresel ve sosyal performansı hakkında düzenli raporlar sunacaktır.	Müşterinin, çevresel ve sosyal performans parametrelerini düzenli olarak toplamasına ve analiz etmesine olanak veren bir sistemi var mı? Müşteri, EBRD'ye düzenli olarak çevresel ve sosyal performans izleme raporları vermiş mi (bu raporların verilmesi zorunluysa)? Raporun içeriği, Projenin ve Müşterinin gerçek çevresel ve sosyal performansını doğru bir şekilde yansıtıyor mu? Müşteri, izleme sırasında tespit edilen uygunsuzluklar çözmeye yönelik eylemleri içeren, bir düzeltici eylem süreci (bir izleme sistemi dahil) hazırlamış mı? <i>NOT: Projelerin, bulguları izleyerek ortaya çıkan uygunsuzlukların çözülüp çözülmediğini kontrol etmek için düzeltici bir eylem ve izleme sistemi kurması gerekmektedir. Düzeltici eylem ve izleme sisteminin en son versiyonu kontrol edilmelidir.</i>
Müşteri, Projenin kapsamında, tasarımında veya işleyişinde meydana gelen ve çevresel veya sosyal risklerini ve etkilerini önemli ölçüde değiştirmesi muhtemel değişiklikleri derhal EBRD'ye bildirmelidir. Müşteri, PK'lere uygun olarak herhangi bir ek değerlendirme ve paydaş katılımı gerçekleştirecek ve EBRD ile kararlaştırıldığı şekilde ÇSYP veya ÇSEP'yi değiştirecektir.	Orijinal ÇSED raporunun tamamlanmasından ve / veya ilgili izinlerin alınmasından bu yana Projede önemli değişiklikler yapılmış mı? Yanıt evet ise, bu ÇSED Raporunun diğer ilgili Proje dokümanları ile birlikte güncellenmesi gerekiyor mu?
Müşteri, Müşteriyle veya Projeye ilgili herhangi bir çevresel veya sosyal olay veya kazayı derhal EBRD'ye bildirmelidir.	Projenin başlamasından bu yana herhangi bir çevresel veya sosyal olay veya kaza olmuş mu? Evet ise, bunlar EBRD'ye bildirilmiş ve tam olarak araştırılmış mı?

ÇSYP ve yönetim planlarının kontrol edilmesi

Etki azaltma hiyerarşisinin benimsendiğinden ve etki azaltma önlemlerinin gerçekçi olduğundan emin olmak için, ÇSYP içeriği ve müşterinin ÇSYS'sinin bir parçasını oluşturan yönetim planlarının kontrol edilmesi gerekir. Yönetim planları ÇSED raporunda yer alan tüm etki azaltma önlemlerini içermelidir. Her yönetim planında aşağıdaki ayrıntılar bulunmalıdır:

- giriş, amaç ve kapsam;
- Projenin bir özeti ve özel yönetim planıyla ilgili temel riskler ve etkiler;

- Müşterinin politikasından, ulusal mevzuattan, yasalardan, diğer yönergelerden ve EBRD'nin performans gerekliliklerinden dolayı Projenin karşılaması gereken şartlar
- etki azaltma ve izleme tedbirleri;
- görev ve sorumluluklar;
- eğitim, farkındalık ve yetkinlik; ve
- göstergeleri kullanarak raporlama.

NOT: Müşteri zaten işlevsel bir ÇSYS uyguluyorsa, ÇSYP prosedürler, talimatlar vb. biçiminde olabilir.

Müşterinin yeterli üçüncü taraf (tedarikçi / yüklenici) kontrolü yapıp yapmadığının belirlenmesi

PK1 uyarınca, bir müşterinin tedarik zinciri ile ilişkili riskleri tanımlaması gerekir ve bulgular ilk değerlendirmeye dahil edilmelidir. Bu risk tabanlı yaklaşımı kullanarak ÇSYP/ÇSYS, Projenin uygulanması için gerekli sözleşmeli işler ve hizmetlerle ilişkili riskleri yönetmeye ve izlemeye yönelik tedbirler içermelidir. Müşteri ile birincil tedarikçileri ve birincil tedarikçilerin kendi tedarik zincirindeki şirketler arasındaki belgelerin tümünde sözleşme kapsamında yapmaları gerekenleri ÇSYP / ÇSYS'ye uygun olarak yapmalarını gerektiren yasal olarak bağlayıcı bir yükümlülük olmalıdır. Yasal olarak bağlayıcı bir yükümlülük mevcut değilse, münferit şirketleri yalnızca ulusal mevzuata uyma yükümlülüğüne sahip oldukları için tüm projelerinin performanslarını değiştirmeye veya geliştirmeye ikna etmek zor olabilir.

Görev 1 sırasında aşağıdakileri kontrol edin:

- ÇSYP/ÇSYS koşullarından ilgili yükümlülükler ihale belgelerine dahil edilmiştir;
- Projenin uygulanması için müşteriye mal ve hizmet tedarik etmesi gereken birincil tedarikçiler kendi tedarik zincirleri içindeki ihale belgelerine ÇSYP/ÇSYS koşullarından doğan ilgili yükümlülükleri eklemişlerdir;
- birincil tedarikçiler, yapmaları gerekeni EBRD'nin gerekliliklerine uygun şekilde gerçekleştirmek için gerekli bilgi, beceri ve deneyime sahiptir; ve
- Müşteri, birincil tedarikçilerin sözleşme yükümlülüklerine nasıl uyduğunu düzenli olarak izlemektedir.

ÇSYS ayrıca ÇSYP/ÇSYS koşullarına uymayan birincil tedarikçilere karşı harekete geçmek için bir süreç de içermelidir. Bu süreç, para cezası verme sistemini de içerebilir.

Müşterinin çevresel ve sosyal izleme faaliyetlerinin kontrol edilmesi

Müşterinin ÇSYS'si, Projenin o andaki aşamasıyla ilgili bir dizi sağlam bir yönetim planı içermelidir. Saha ziyaretinden önce, Müşterinin ÇSYP / ÇSYS'nin nasıl uygulandığını izleyen dahili sistemi gözden geçirilmelidir. Müşterinin temsilcileriyle görüşmek üzere bir dizi soru derlenmelidir ve bu sorular aşağıdakileri kapsayabilir:

- ÇSYP, ÇSEP ve münferit yönetim planlarında yer alan ve Projenin o sıradaki

- aşamasına göre tamamlanması gereken eylemler;
- ÇED/ÇSED veya Proje onayında veya izninde yer alanlar dahil, düzenleyici bir kurum tarafından gerekli görülen eylemler;
- çevresel ve sosyal değerlendirme sürecinde tespit edilen önemli çevresel ve sosyal etkilerin ve sorunların kaynakları;
- uygunsuzlukların ortadan kaldırıldığını kontrol etmek için son izleme raporlarının gözden geçirilmesi.

Görev 1 sırasında alınan tüm belgelerin incelenmesinden sonra bir soru listesi hazırlanmalıdır. Bu eğitim programında Modül 1'de sunulan 'Görev 1 Temel Bulgular' formatını kullanın.

Görev 2 - Saha ziyareti ve görüşmeler

Saha ziyareti ve müşteri temsilcileriyle yapılan görüşmeler, Görev 1 sırasında hazırlanan soru listesini tartışmak için bir fırsat olarak kullanılmalıdır. Görev 2 sırasında aşağıdakilerle görüşmeniz gerekebilir (bu toplantılar önceden organize edilmelidir):

- **Proje Direktörü-** ziyaretinizin amacını ve kapsamını kısaca anlatın, görüşmeniz gereken diğer müşteri temsilcileriyle görüşmeyi talep edin ve genel destekleri için onlara teşekkür edin; ve
- **Proje Yöneticisi / Çevresel ve Sosyal Yönetici** - Projenin durumunu, müşterinin çeşitli yönetim sistemlerinde sertifikasyonunun ayrıntılarını tartışın ve Projenin yeri veya tasarımıyla meydana gelebilecek değişiklikleri görüşün.

NOT: Bu rehber belgedeki soruların Projenin mevcut durumunu yansıtacak şekilde değiştirilmesi gerekebilir.

Proje Yöneticisi / Çevresel ve Sosyal Yönetici ile yapılacak görüşme

Görev 1 sırasında oluşturulan soru listesini netleştirmek için Proje Yöneticisi/Çevresel ve Sosyal Yönetici ile görüşülmelidir. Bu toplantı sırasında aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Lütfen Projenin mevcut durumunu özetleyin. *NOT: Proje tasarımının ayrıntılarını ve mevcut/planlanan kapasiteyi; Projedeki yerleri, tesisleri ve altyapıyı; işgücü düzenlemelerini, birincil tedarikçilerin ayrıntılarını; Proje takvimini; ve saha ziyareti sırasında devam etmekte olduğu görülen faaliyetleri içermelidir.*
- *Proje/Müşterinin teknik ve operasyonel ekibi, çevresel ve sosyal ekibe ilgili riskleri ve etkileri değerlendirmeleri için Proje ve planlanan herhangi bir faaliyet veya değişiklik hakkında zamanında bilgi sağlıyor mu?*
- *Çevresel ve sosyal ekipten operasyonel ekibe düzenli olarak geri bildirim/öneri sunması isteniyor mu?*
- *Çevresel ve sosyal ekip, finansal yönetime çevresel ve sosyal harcamalar ve sermaye yatırımı hakkında düzenli bütçe tahminleri sunuyor mu?*
- *Çevresel ve sosyal ekip bütçe planlama faaliyetlerine katılıyor mu?*

- Kuruluş içinde hangi yönetim sistemleri uygulandı? *NOT: ISO 14001, ISO 50001 vb. olabilir.*
- *Müşterinin finansal, teknik ve operasyonel yöneticileri, yönetim sistemleri konusunda eğitildi mi?*
- Lütfen şu anda uygulanan yönetim planlarının genel bir özetini verin.
- Kuruluşunuz, yüklenicilerin ve birincil tedarikçilerin görevlendirilmeden önce Projenin çevre, sağlık güvenliği ve çalışma standartlarına uyma kapasitesine sahip olup olmadığını nasıl kontrol ediyor?
- Kuruluşunuz, sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmeye devam etmelerini sağlamak için faydalanılan yüklenicileri ve birincil tedarikçileri nasıl izliyor?
- Kuruluşunuz, yüklenicilerinin ve birincil tedarikçilerinin yetersiz çevresel, sağlık ve güvenlik ve işgücü performans göstermesinden doğan riskleri değerlendirdi mi?
- Projede, yükleniciler ve birincil tedarikçiler dahil olmak üzere herhangi bir çevresel veya sosyal olay yaşandı mı?
- Lütfen yüklenicileri ve birincil tedarikçileri nasıl izlediğinizi genel olarak özetleyin. *NOT: izleme gereksinimleri listesine geri dönün ve bunların belirtilen sıklıkta toplandığına dair kanıt isteyin.*
- Düzenleme mercileri Projeye ilgili herhangi bir işlem yaptı mı ya da başka benzeri bir idari işlem yapıldı mı?
- Yanıt evet ise, olayı araştırmak ve gelecekteki olayları önlemek için hangi adımlar atıldı?

NOT: Ayrılmadan önce EBRD'nin PK1 kapsamındaki temel gerekliliklerinin karşılandığından emin olmak için arka sayfadaki kontrol listesini doldurun.

Görev 3 - EBRD formatını kullanarak analiz ve raporlama yapma

Görev 1 ve 2'nin bulgularının, EBRD'nin bu eğitim programının 3 numaralı Modülünde sunulan Raporlama Çerçevesine uygun şekilde sunulması gereklidir.

Toplanan verilerin analizi sırasında aşağıdakileri göz önünde bulundurun:

- Modül 1'deki yönergeleri kullanarak Projenin sınıfını (A, B veya C) kontrol edin.
- Müşteri, Proje ve birincil tedarikçilerle ilgili, potansiyel olarak önemli çevresel ve sosyal etkileri ve riskleri belirlemiş ve değerlendirmiş mi?
- Bunlar nerede değerlendirilmişse, yeterince ayrıntılı olarak değerlendirilmiş mi?
- Müşteri potansiyel olarak önemli çevresel ve sosyal etkilerin ve risklerin değerlendirilmesinde etki azaltma hiyerarşisini sistematik olarak benimsemiş mi?
- Müşteri ÇSYS'yi kullanarak çevresel ve sosyal performansını zaman içinde yükseltmek için yeterli çaba gösteriyor mu?
- Müşteri, EBRD'nin performans koşullarının Projelerinde nasıl uygulanacağını ve ulusal mevzuatın gerekliliklerinin neler olduğunu tam olarak anlamış mı?

EBRD COVID-19 Dayanıklılık Çerçevesi - Yerel Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirme Becerilerine ilişkin Kapasite Geliştirme Programı

PK1 - Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi - ÇSDD Kontrol Listesi

Lütfen tüm işlemlerin tamamlandığını onaylayın		Evet / Hayır
<i>Çevresel ve sosyal değerlendirme</i>		
5.1	Projenin sınıfı (A, B veya C sınıfı) kontrol edildi.	
5.2	Tüm ÇSED raporlarının ve ilgili belgelerin kopyaları gözden geçirildi.	
<i>Çevresel ve sosyal yönetim sistemleri</i>		
5.3	Müşterinin politika dokümanları, prosedürleri ve planları kontrol edildi.	
5.4	Müşterinin ÇSYS'si, potansiyel olarak önemli çevresel ve sosyal riskler ve etkiler kaynaklarına odaklandığından emin olmak için kontrol edildi.	
5.5	Müşterinin, Projenin çevresel ve sosyal yönlerini yönetmek için gereken kurumsal kapasitesi değerlendirildi. Bu değerlendirme sırasında ilave kadroya ihtiyaç olup olmadığına da bakıldı.	
<i>Üçüncü taraf riski</i>		
5.6	Müşterinin yüklenicilerinden ve birincil tedarikçilerinden kaynaklanan riskleri değerlendirme yaklaşımı değerlendirildi.	
5.7	Müşterinin yüklenicilerden ve birincil tedarikçilerden doğan riskleri izleme şekli tartışıldı.	
<i>Proje izleme ve raporlama</i>		
5.8	Projenin izleme göstergelerini kullanma şekli kontrol edildi.	
5.9	Projenin EBRD'ye nasıl rapor edildiği ve izleme faaliyetlerinin sonuçları kontrol edildi.	